

ยุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแค

Participating Strategy for the Crime Prevention of Metropolitan Police Station
in Bangkae District Area

ดวงฤทธิ์ เป็ญชาธิกุล ชัยรุ่งเรือง

Duangrit Benjatikul Chairungruang

คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

e-mail : ajarn.draft@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “ยุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแค” มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษา_yุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแค 2) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อ_yุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (questionnaires) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชากรที่มีภูมิลำเนาหรือถิ่นอาศัยในเขตบางแค จำนวน 192,300 คน (สำนักงานเขต บางแค. พฤศจิกายน, 2558) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชากรที่มีภูมิลำเนาหรือถิ่นอาศัยในเขต บางแค ได้มาโดยใช้จำนวนตามตารางสุ่มตัวอย่างของเครจี้ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) จำนวน 400 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย (Mean), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation), ค่า T-test, ค่า F-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ยุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแคด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินโดยภาพรวมอยู่ในระดับการมีส่วนร่วมมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 (S.D.=.637) * คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีด้านความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินโดยภาพรวมอยู่ในระดับการมีส่วนร่วมมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 (S.D.=.637) ด้านความรู้ ความเข้าใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 (S.D.=.626)

2. การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแค พบว่า ปัจจัยด้าน เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับ การศึกษา อารมณ์ รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาการพักอาศัย ที่แตกต่างมีผลต่อความแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05

คำสำคัญ : ยุทธศาสตร์, การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

ABSTRACT

The objectives of the study were twofold : 1) to investigate the participatory strategy for the prevention and suppression of crime in the area under the jurisdiction of Metropolitan Police Stations in Bangkae district area ; and 2) to examine the factors conducive to the participatory strategy for the prevention and suppression of crime. The study instrument was a set of self-administered questionnaires. The population for the study was composed of all the residents living the Bangkae District area, totaling 192,300 people. With the help of Krejcie and Morgan's table, the researcher obtained 400 residents as the sample for the study. The collected data were analyzed by dint of descriptive statistics (frequency, percentage, mean, standard deviation), a t-test and an F-test.

The research findings were as follows:

1. The data analysis has brought to light the facts specified below. With regard to the peoples' opinions toward the participatory strategy for the prevention and suppression of crime in the area under the jurisdiction of Metropolitan Police Station in Bangkae district area, it was found that, holistically, the peoples' knowledge as well as understanding of the participatory strategy was found to be at a high level ($x=4.17$). Holistically, the people's participation level in the maintenance of life and property safety was found to be at a high level ($x=4.25\%$).

2. The participation in the prevention and suppression of crime of the people with different backgrounds (sex, age, marital status, education, occupation, monthly income, and duration of living in the locality) differed in their levels of participation in the prevention and suppression of crime; the difference was statistically significant at the .05 level.

Keywords : Strategy, Crime Prevention

บทนำ

ปัญหาอาชญากรรมได้กลับมาเป็นปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่งของสังคมไทยและมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น โดยตลอดจนระยะเวลาที่ผ่านมา nab แต่ดีดูจะถึงปัจจุบัน ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการปฏิบัติหน้าที่ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในสังคมคือ เจ้าหน้าที่ตำรวจน้ำที่ได้ใช้ความพยายามกัน

อย่างเต็มที่ ในอันที่จะลดปริมาณความรุนแรงของปัญหาอาชญากรรม แต่ผลที่ได้รับกลับไม่เป็นอย่างที่ต้องการ เนื่องจากปัญหาอาชญากรรมกลับทวีความรุนแรงและมีแนวโน้มที่จะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ปัญหาอาชญากรรมเป็นปรากฏการณ์หนึ่งทางสังคมที่เกิดขึ้น โดยการกระทำของบุคคลและในการกระทำผิดของบุคคลนั้น ก็จะต้องได้รับการลงโทษ ปัญหาอาชญากรรม

ได้ก่อให้เกิดผลเสียทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน ของประชาชน ตลอดความมั่นคงของชาติ และ ปัจจุบันนี้อาชญากรรมได้เพิ่มสถิติสูงขึ้นตามการขยายตัวของประชากรและการขยายตัวของเมือง ทำให้ประเทศไทยกำลังเผชิญกับสภาพสังคมที่มี สถิติอาชญากรรมสูงประเทศหนึ่งในโลก จนมี ผู้กล่าวว่าอาชญากรรมเป็นโรคร้ายของสังคมไทย ปัญหาอาชญากรรมที่สำคัญและมีผลกระทบ ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติ ในปัจจุบัน ได้แก่ อาชญากรรมที่เกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ และเสรีภาพ การประทุษร้ายต่อทรัพย์ ยาเสพติด ให้โทษและการใช้อิทธิพล (ปุระชัย เปี้ยมสมบูรณ์, 2526 : 9) โดยทั่วไปแล้ว การกระทำอาชญากรรมเกือบทุกประเทศ จะ มีอัตราสูงในเมืองใหญ่ ซึ่งเป็นศูนย์กลางของ ความเจริญและเป็นศูนย์รวมของสถาบันรวมทั้ง กิจกรรมต่างๆ จึงเป็นแรงดึงดูดทั้งด้านเศรษฐกิจ และสังคม เป็นสาเหตุให้ประชาชนได้หลบภัย เข้ามาอาศัยและประกอบอาชีพอย่างหนาแน่น ซึ่งความเข็มขัดของเมืองก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมากมาย รวมทั้งปัญหาอาชญากรรม ที่เพิ่มขึ้นตามการพัฒนาประเทศ ยิ่งพัฒนา เศรษฐกิจไปเพียงใดอาชญากรรมก็ยิ่งเพิ่มขึ้น เพียงเท่านั้น

การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม จึงเป็นภารกิจหลักของตำรวจ เนื่องจากปัญหา ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน เป็นปัญหาสำคัญปัญหานั้นของสังคม ที่มี ผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน และ ประกอบธุรกิจของประชาชนเป็นอย่างมาก ใน ปัจจุบัน การก่ออาชญากรรมหรือการกระทำผิด

ของคนร้ายจะเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา โดยขึ้นอยู่กับ ปัจจัยสำคัญ คือ ช่วงเวลาและโอกาส ถึงแม้ว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจนักสืบ จะพยายามทุกวิถีทางที่จะ ควบคุมปัจจัยดังกล่าวหรือกำหนดแนวทางแก้ไข ให้ได้ผล แต่เป็นการแก้ไขในระดับหนึ่งเท่านั้น และไม่ได้หายไปจากสังคมไทย เรื่องจากภาวะ แทรกซ้อนต่างๆ เช่น ความร่วมมือจากประชาชน เครื่องมือเครื่องใช้ที่มีอยู่หรือเทคโนโลยีตลอดจน ข้อมูลต่างๆ ที่ใช้ในการป้องกันและปราบปราม อาชญากรรมไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานตำรวจน (กรมตำรวจน, 2541)

สถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแคร มีอยู่ 3 แห่ง ได้แก่ สถานีตำรวจนครบาลเพชรเกษม สถานีตำรวจนครบาลหลักสอง และสถานี ตำรวจนครบาลศาลาแดง เป็นหน่วยงานในพื้นที่ ที่สำคัญของสำนักงานตำรวจนักสืบในการ ทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ของประชาชนในพื้นที่เขตบางแครซึ่งเป็นเขตหนึ่ง ที่มีประชากรอยู่หนาแน่น จึงมีปัญหาอาชญากรรม เพิ่มขึ้นตามอัตราส่วนของประชากร และทำให้ สถานีตำรวจนในพื้นที่ จำนวน 3 แห่ง คือ สถานี ตำรวจนครบาลเพชรเกษม สถานีตำรวจนครบาล หลักสอง และสถานีตำรวจนครบาลศาลาแดง ต้องทำหน้าที่หนักขึ้นต่อการป้องกันและปราบปราม อาชญากรรมเพื่อให้ประชาชนมีความอบอุ่นใจ ต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งสำนักงานตำรวจนักสืบได้ส่งเสริมให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปราม อาชญากรรม โดยมุ่งหวังให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจนในการ ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม (กรมตำรวจน, 2541)

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง ยุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแค เพื่อนำผลการวิจัยเสนอเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขยุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและปราบปรามการเกิดอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแคให้มีประสิทธิผลยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษา_yy_ยุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแค

2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อ_yy_ยุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแค

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรต้น

1. เพศ
2. อายุ
3. ระดับการศึกษา
4. สถานภาพสมรส
5. อาชีพ
6. รายได้
7. ระยะเวลาการพักอาศัย

ความรู้ความเข้าใจของประชาชน

ตัวแปรตาม

ยุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขต
บางแค

- ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- ด้านยาเสพติด

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ประชาชนซึ่งมีเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ ระยะเวลาการพักอาศัย ที่ต่างกันมีผลต่อคุณภาพชีวิต ที่ส่วนร่วมต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแคแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบคุณภาพชีวิตแบบมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแค
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตแบบมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแค

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต

คำว่า “คุณภาพชีวิต” หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “คุณภาพชีวิตร่วม” ตรงกับคำในภาษาอังกฤษ คือ Strategy มีรากศัพท์มาจากภาษากรีก 2 คำ คือ “Stratos” แปลว่า กองทัพ และคำ “legei” แปลว่า การนำ หรือผู้นำ ทั้งสองคำ ให้ความหมายของการนำของทัพซึ่งหมายถึง ศิลปะในการวางแผนยุทธศาสตร์ และการบัญชาการรับเพื่อเอาชนะศัตรู (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2546) และรองข้อ สันติวงศ์ (2545) ให้ความหมายว่า คุณภาพชีวิต คือ แผนงานที่ซึ่งมีความพร้อมสมบูรณ์ครอบคลุม ครอบคลุมทุกด้านและประสานสอดคล้องเข้ากัน ได้ที่จะช่วยให้องค์กรมีข้อได้เปรียบที่จะแข่งขันกับสภาพแวดล้อมต่างๆ ซึ่งคุณภาพชีวิตจะถูกกำหนดขึ้น

เพื่อประกันว่า วัตถุประสงค์ของกิจการจะบรรลุสำเร็จได้แน่

สรุปได้ว่า คุณภาพชีวิต คือ วิธีการท่องค์การ เลือกเพื่อจะดำเนินการจากจุดที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ไปยังจุดหมายปลายทางในอนาคตที่กำหนดไว้ ดังนั้น คุณภาพชีวิตจึงเป็นกรอบและแนวทาง กว้างๆ ที่จะช่วยให้ผู้บริหารสามารถกำหนดแผนงาน และ โครงการในรายละเอียดได้ว่า จะทำอะไรบ้าง ทำอย่างไร เพื่อนำไปสู่ผลลัพธิ์ที่สอดคล้องกับ ภารกิจ และเป้าหมายขององค์การ

แนวความคิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม

ในปัจจุบันนี้ ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมได้หลายวิธี แต่คนไทยยังไม่ตื่นตัวในการเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม เจ้าหน้าที่ตำรวจนั้น จึงต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนเกิดความตื่นตัวและพร้อมใจกันเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น รูปแบบและวิธีการเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมนั้นมีอยู่ด้วยกันหลายวิธีการ ดังนี้

1. โครงการจัดตั้งกลุ่มสมาชิกเตือนภัย และแจ้งข่าวอาชญากรรม (Watch programs) การจัดตั้งกลุ่มสมาชิกเตือนภัยและแจ้งข่าวอาชญากรรม เป็นการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมรูปแบบหนึ่ง ที่ได้รับความนิยมโดยทั่วไป เช่น โครงการเพื่อบ้านเตือนภัย ซึ่งในต่างประเทศนิยมเรียกชื่อแตกต่างกัน ไปตามลักษณะพื้นที่ เช่น Neighborhood Watch หรือ Block Watch (เพื่อบ้านเตือนภัย) Apartment Watch (อาคารห้องเช่าเตือนภัย) Business Watch

(กลุ่มธุรกิจเดือนภัย) และ Employees Watch (ลูกจ้างเดือนภัย) เป็นต้น โดยสมาชิกกลุ่มช่วยกันสอดส่องดูแลพฤติกรรมความเคลื่อนไหวต่างๆ ที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่ของสมาชิกกลุ่ม ค่อยเป็นหูเป็นตาและแจ้งข่าวเบาะแสต่างๆ ให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจในท้องได้รับที่ทราบและดำเนินการตรวจสอบ

2. โครงการสายตรวจประชาชน (Citizen patrols) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมอีกชูปแบบหนึ่ง คือ การจัดสมาชิกหรืออาสาสมัครผลักปลี่ยนหมุนเวียนกันออกตรวจท้องที่ คอยระหว่างป้องกันรักษาความปลอดภัยตามบริเวณต่างๆ ที่มีปัญหาอาชญากรรมในชุมชนโดยการออกตรวจด้วยการเดินเท้า จักรยานหรือพานะอื่นๆ พร้อมวิทยุสื่อสาร โครงการสายตรวจประชาชนนี้ได้มีการนำมาใช้ในย่านที่อยู่อาศัยของชนชั้นกลางตามขนาดเมือง

3. การเสริมสร้าง “พันธมิตรเชิงหุ้นส่วน” กับองค์กรชุมชน (Partnerships with neighborhood or Organizations) การเข้ามามีส่วนร่วมและการเพิ่มบทบาทของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมในระดับท้องถิ่นนั้น องค์กรชุมชนระดับท้องถิ่นที่มีบทบาทค่อนข้างมาก ได้แก่ โรงเรียน องค์กรทางศาสนา ธุรกิจ เอกชน สถาบันครอบครัว ชุมชน องค์กรเอกชน สาธารณประโภตต่างๆ และหน่วยงานระดับท้องถิ่น

4. คณะกรรมการประชาชน (Boards, councils, and commissions) การตั้งคณะกรรมการประชาชนเป็นอีกวิธีการหนึ่งที่ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมรณรงค์ต่อสู้

กับภัยอาชญากรรมได้ โดยประชาชนมีส่วนร่วมทำหน้าที่เป็นผู้แทนหรือสมาชิกในคณะกรรมการเพื่อดำเนินกิจกรรมของกลุ่มและดูแลพิทักษ์ผลประโยชน์ของกลุ่ม

5. การประชาสัมพันธ์และให้ความรู้แก่ประชาชน ปัญหาหลักในการป้องกันอาชญากรรม ก็คือ ทำอย่างไรจึงจะส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่อต้านภัยอาชญากรรมมากขึ้น การประชาสัมพันธ์ระดับชุมชนนั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจอาจใช้วิธีการส่งจดหมาย เวียนประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมป้องกันอาชญากรรมและการติดต่อสื่อสารทำความเข้าใจกับชุมชนในเขตท้องที่

6. การป้องกันอาชญากรรมภายในสถานศึกษา ในปัจจุบันปัญหาอาชญากรรมได้แทรกซึมเข้าไปถึงภายในโรงเรียนและสถานศึกษาระดับต่างๆ โดยเด็กและเยาวชนได้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมหรือมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนหรือก่ออาชญากรรมรุนแรงจนปราบเป็นข่าวครึกโครมไปทั่วโลกจึงต้องให้ความสำคัญต่อการวางแผนนโยบายป้องกันอาชญากรรมในสถานศึกษา

7. การป้องกันอาชญากรรมในชุมชน ธุรกิจ อาชญากรรมที่เกิดขึ้นในสถานประกอบการธุรกิจมีปลายประเภท เช่น การหยิบจยย.สินค้าในห้างสรรพสินค้าโดยไม่จ่ายเงินซึ่งถือเป็นความผิดฐานลักทรัพย์ (shoplifting) การใจกรรมสินค้าในคลังสินค้า การก่อโกรวนของแก๊งเด็กและวัยรุ่นในศูนย์การค้า การประทุษร้ายต่อทรัพย์ของลูกค้าและของพนักงาน ตลอดจนอาชญากรรมทางเศรษฐกิจอื่นๆ เป็นต้น ธุรกิจเอกชนจึงได้รวมตัว

กันเพื่อสร้างพันธมิตรในเชิงทุนส่วน กับตัวร่วมห้องที่ในการป้องกันอาชญากรรม ทั้งนี้เพื่อเป็นการปกป้องผลประโยชน์ทางการค้าธุรกิจของกลุ่มนี้ให้เกิดความเสียหายสืบเนื่องจากปัญหาอาชญากรรม

8. การมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมและการแก้ไขปัญหานักกระทำผิดในประเทศญี่ปุ่น ในการป้องกันอาชญากรรมนั้นเพียงแต่การช่วยเหลือดูแลผู้กระทำผิดไม่ให้กระทำการซ้ำอีก ย่อมไม่เพียงพอต่อการป้องกันอาชญากรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ประชาชนในประเทศญี่ปุ่นจึงมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมด้วย การดำเนินการมีทั้งการเป็นอาสาสมัครของหน่วยงานรัฐ มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายและไม่ได้เป็นอาสาสมัครแต่เข้ามาช่วยงานสังคมเป็นครั้งคราว การดำเนินกิจกรรมมีทั้งที่เกิดจากความคิดเห็นของประชาชนเองและเกิดจากคำแนะนำของรัฐ

9. ตำรวจชุมชน (Community policing) เป็นการแก้ไขปัญหาเชิงกลยุทธ์ เพื่อป้องกันและควบคุมอาชญากรรมและลดความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม ซึ่งมีสาระสำคัญอยู่ 4 ประการ คือ การขยายขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบของงานตำรวจน้ำที่กว้างขึ้น การให้ความสำคัญและเน้นหลักที่การติดต่อสัมพันธ์กันระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจน้ำกับประชาชนอย่างใกล้ชิดลึกซึ้ง สนับสนุนและต่อเนื่องตลอดไป การให้ความสนใจเพิ่มมากขึ้นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ในการแก้ไขปัญหา และการป้องกันอาชญากรรมที่เกิดขึ้น และความพยายามที่จะปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานของตำรวจน้ำ เพื่อที่จะกระจายการให้บริการและการวางแผนระดับชุมชนมากขึ้น

การดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เขตบางแค จำนวน 192,300 คน (ข้อมูลทะเบียนราษฎร สำนักงานเขตบางแค. 2558)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปที่อาศัยอยู่ในเขตบางแค จำนวน 400 คน ตามสูตร Taro Yamane และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบโคลาต้า คือกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามความหนาแน่นของชุมชน คือ พื้นที่สถานีตำรวจนครบาลเพชรเกษม จำนวน 150 ตัวอย่าง พื้นที่สถานีตำรวจนครบาลหลักสอง จำนวน 150 ตัวอย่าง และพื้นที่สถานีตำรวจนครบาลศาลาแดง จำนวน 100 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ให้ได้ครบจำนวนตามที่กำหนดไว้

3. ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

3.1 ตัวแปรต้น คือปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรสอาชีพ รายได้ ระยะเวลาการพักอาศัยความรู้ความเข้าใจของประชาชน

3.2 ตัวแปรตาม คือ ยุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็น

แบบสอบถามเกี่ยวกับยุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแค

สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วยค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าที (t-test) ค่าเอฟ (F-test)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นชาย จำนวน 292 คน คิดเป็นร้อยละ 73.0 รองลงมาเพศหญิง จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 27.0 มีอายุ 46-50 ปี จำนวน

213 คน คิดเป็นร้อยละ 53.25 สถานภาพสมรสจำนวน 302 คน คิดเป็นร้อยละ 75.5 มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 ประกอบอาชีพรับจ้าง จำนวน 221 คน คิดเป็นร้อยละ 55.25 มีรายได้ 10,001-15,000 บาท จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 32.75 พักอาศัย 10 ปีขึ้นไป จำนวน 289 คน คิดเป็นร้อยละ 72.75

2. ยุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแค สรุปผลการวิจัยได้ตามตารางดังต่อไปนี้

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

(n=384)

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
การมีส่วนร่วมสนับสนุนให้มีการจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครเพื่อป้องกัน			
การเกิดอาชญากรรม	4.39	.602	มาก
การมีส่วนร่วมเป็นพยานพิจารณาคดีในชั้นศาล	4.04	.723	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ยุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแค ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินโดยภาพรวมอยู่ในระดับการมีส่วนร่วมมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 (S.D.=.637) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่อยู่ในระดับเหนือด้วย

มาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.39 (S.D=.602) คือ การมีส่วนร่วมสนับสนุนให้มีการจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครเพื่อป้องกันการเกิดอาชญากรรม และข้อที่อยู่ในระดับเหนือด้วยโดยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เท่ากับ 4.04 (S.D.=.723 คือ การมีส่วนร่วมเป็นพยานพิจารณาคดีในชั้นศาล

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านยาเสพติด

(n=384)

ด้านยาเสพติด	$\bar{x}$	S.D	ระดับ
การยอมให้มีการจัดตั้งจุดตรวจ จุดสกัดของเจ้าหน้าที่ตำรวจ	4.31	.671	
การมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนได้รับทราบถึงพิษภัยของยาเสพติดให้โทษ	4.12	.719	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ยุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแค ด้านยาเสพติด โดยภาพรวมอยู่ในระดับการมีส่วนร่วมมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 (S.D.=.664) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

เท่ากับ 4.31 (S.D=.671) คือ การยอมให้มีการจัดตั้งจุดตรวจ จุดสกัดของเจ้าหน้าที่ตำรวจน และข้อที่อยู่ในระดับเห็นด้วยโดยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 4.12 (S.D=.719) คือ การมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนได้รับทราบถึงพิษภัยของยาเสพติดให้โทษ

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความรู้ความเข้าใจ

(n=384)

ความรู้ความเข้าใจ	$\bar{x}$	S.D	ระดับ
ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยุทธวิธีการตรวจค้นบุคคล ยาน พาหนะ และสถานที่ของสายตรวจชุมชน	4.24	.629	มาก
ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสายตรวจชุมชน	4.13	.630	มาก
ท่านมีความรู้ความเข้าใจ ในการใช้ยุทธวิธีการป้องกันตนเองเมื่อเข้า รังับเหตุ หรือเมื่อเหตุเกิดกับตนเอง	4.26	.648	มาก
ท่านมีความรู้ความเข้าใจ ในหลักการสังเกต การจดจำ ทำนิรูปพรรณ ของคนร้ายและyanพาหนะ	4.17	.669	มาก
ท่านมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎหมายที่ประชาชนทั่วไปควรรู้	4.13	.667	
ท่านมีความรู้ความเข้าใจ ในการสืบสวนหาข่าวคนร้าย หรือพืนที่ที่มี การกระทำผิดกฎหมาย	4.14	.644	มาก
ภาพรวม	4.17	.626	

จากตารางที่ 3 พบร่วมกับค่าสถิติแบบมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในเขตบางแคด้านความรู้ความเข้าใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 ($S.D.=.626$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบร่วมข้อที่อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.26 ($S.D.=.648$) คือ ท่านมีความรู้ความเข้าใจในการใช้ยุทธวิธีการป้องกันตนเองเมื่อเข้าร่วมเหตุ หรือเมื่อเหตุเกิดกับตนเอง และข้อที่อยู่ในระดับเห็นด้วยโดยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 4.13 ($S.D.=.630$) คือ ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยุทธวิธีการตรวจค้นบุคคล ยานพาหนะ และสถานที่ของสายตรวจชุมชน

3. การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อ_yuthicasat^รการมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแค

การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแค พบร่วม ปัจจัยด้าน เพศ อายุ สถานภาพ สมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาการพักอาศัย ที่แตกต่างมีผลต่อความแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05

อภิปรายผล

_yuthicasat^รแบบมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแคด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินโดยภาพรวมอยู่ในระดับการมีส่วนร่วมมาก สอดคล้องกับการศึกษาของเหودเกียรติ วงศารожน์ (2546, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการป้องกัน

อาชญากรรมของประชาชนในชุมชนเทศบาลเมืองราชบุรี พบร่วม แนวทางการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของประชาชนในชุมชนเทศบาลเมืองราชบุรีในภาพรวม พบร่วมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทั้ง 3 ด้านคือ การมีส่วนร่วมด้านการวางแผน การมีส่วนร่วมด้านปฏิบัติกรรม และการมีส่วนร่วมด้านการติดตามประเมินผล อยู่ในระดับมาก

_yuthicasat^รแบบมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแคด้านยาเสพติด โดยภาพรวมอยู่ในระดับการมีส่วนร่วมมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของไกร สอนสี (2540, หน้า บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจนครบาลร่องเมืองในสังกัด ตำรวจนครบาล 4 พบร่วม ด้านการดำเนินกิจกรรมด้านการปราบปรามยาเสพติด การดำเนินงานได้รับความร่วมมือจากประชาชนในการจับกุมผู้ค้ายาเสพติด ผู้ผลิต การนำมาตราการการดำเนินคดีในข้อหาสมคบกับกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาบังคับใช้ในการปราบปรามผู้ค้ายาเสพติดมาบังคับใช้การนำมาตรการดำเนินคดีข้อหาสมคบกับกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาบังคับใช้ในการปราบปรามผู้ผลิตยาเสพติด ส่วนการดำเนินการด้านงานป้องกันยาเสพติดมีการดำเนินงานได้จริง โดยรวมทุกด้านในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องจากประชาชนในพื้นที่เขตบางแคได้เข้ามามีส่วนร่วมกับสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่อยู่ในระดับมากตามยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมที่เป็นหลักการสำคัญของงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจนในพื้นที่ได้ลงไปยังชุมชนและเข้าถึงใกล้ชิดกับประชาชน

ทำให้ประชาชนมีความกระตือรือร้นที่จะช่วยกันสอดส่องดูแลด้านยาเสพติดในชุมชนของตนเองอย่างเต็มที่

ด้านความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับยุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแค โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก สอดคล้องกับการที่กรมตำรวจนำได้วางแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมไว้ในแผนกรมตำรวจนั่นบบที่ 3 พ.ศ. 2540-2544 (กรมตำรวจน, 2540) ใช้สื่อประชาสัมพันธ์จากทุกรูปแบบ ในการเผยแพร่ความรู้ข้อมูลข่าวสารรวมทั้งผลการปฏิบัติงานของตำรวจน้ำที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน ให้ประชาชนร่วมมือในการแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับคนร้าย เนื่องจากสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแค ได้ให้ความสำคัญกับงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ทำให้ประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจต่อภารกิจของตำรวจนและต่อการที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่ โดยที่งานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์เป็นยุทธศาสตร์ที่มีแนวคิดพื้นฐาน คือ ต้องการให้ประชาชนมีส่วนรับรู้ และเข้าใจปัญหาของสังคมในส่วนที่ตำรวจน้ำรับผิดชอบ มีสัมพันธภาพอันดีกับตำรวจน จนถึงการเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม และการรักษาความมั่นคงของชาติ ร่วมกับตำรวจน้ำ ทั้งนี้ก็เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการรักษาความสงบสุขในสังคม โดยงานชุมชนสัมพันธ์นั้นยึดหลักว่าการดำเนินการต้องเริ่มขึ้น หรือเกิดขึ้นจากความจำเป็นหรือความต้องการ หรือความรู้สึกของประชาชนซึ่งอยู่ในชุมชน ว่ามีความประรถนาและตัดสินใจร่วมกันในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในชุมชนเอง โดย

มีเจ้าหน้าที่ตำรวจน้ำเป็นผู้ให้การกระตุ้นส่งเสริมให้คำปรึกษา แนะนำความคิดหรือให้การช่วยเหลือแก่ชุมชนเท่าที่จำเป็นเท่านั้น ดังนั้น การที่สถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแค เข้าถึงประชาชนโดยการใช้งานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ จึงทำให้ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เขตบางแค มีความรู้ความเข้าใจในการรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน มีความกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมมากขึ้น (กรมตำรวจน, 2540)

ผลการทดสอบสมมุติฐานเพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อชุมชนสัมพันธ์ การมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแคพบว่า แตกต่างด้านเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาการพักอาศัย ที่ระดับนัยสำคัญ .05 มีเพียงปัจจัยด้านเพศ และอายุ ที่ สอดคล้องกับการศึกษาของ ประพันธ์ ตรีบุบพา (2539, หน้า บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (หมู่บ้าน อปพ.) ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี พบร้า เพศ อายุ มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

- การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมอยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงถึงความสำเร็จของยุทธศาสตร์

แบบมีส่วนร่วมนี้ จึงสมควรรักษาระดับนี้ไว้ โดยทำการติดตามประเมินผลเป็นระยะๆ เพื่อนำมาพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

2. สถานีสำรวจครบาลในพื้นที่เขตบางแคนครจะมีการจัดกิจกรรมการพบปะชุมชนในพื้นที่เพื่อให้ประชาชนได้เข้ามาร่วมให้คำแนะนำในการทำหน้าที่เป็นประชาชนอาสาคอยดูแลและป้องกันการเกิดอาชญากรรม เพื่อความสงบสุขของประชาชนและชุมชนในพื้นที่เขตบางแคน

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ทำการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพโดยศึกษาจากข้าราชการตำรวจของแต่ละสถานีสำรวจซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่ในการดูแลการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมโดยตรง

2. ทำการศึกษาเปรียบเทียบสถานีสำรวจครบาลในพื้นที่เพื่อประเมินผลและนำข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

กรมตำรวจน. (2540). แผนปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ตำรวจน.

กรมตำรวจน. (2541). การปรับปรุงการปฏิบัติงานในระดับสถานีสำรวจตามโครงการ โรงพักเพื่อประชาชน. คำสั่งกรมตำรวจน. ที่ 119/2541 ลงวันที่ 29 มกราคม 2541.

ไกร สอนสี. (2540). บทบาทในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีสำรวจภูธรอำเภอเมืองในสังกัดตำรวจนครบาล 4. วิทยานิพนธ์ (สังคมศาสตร์) มหาวิทยาลัยมหा�崧าราม.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2546). การคิดเชิงกลยุทธ์ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : ชัคเซล มีเดีย.

บุรฉัษย เปี่ยมสมบูรณ์. (2526). การควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม : หลักทฤษฎีและมาตรการ. กรุงเทพฯ, สำนักพิมพ์โอดีียนสโตร์.

ประพันธ์ ตีรุบุพชา. (2539). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ในหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (หมู่บ้านอพป.).: ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี. กรุงเทพมหานคร : ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย.

ธงชัย สันติวงศ์. กลยุทธ์การจัดการ (Management Strategy). พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : รุ่งแสงการพิมพ์. 2545.

เทอดเกียรติ วงศ์โรจนะ. (2546). การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของประชาชนในชุมชนเทศบาลเมืองราชบุรี อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา, บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏนครปฐม.

สำนักงานเขตบางแคน. ข้อมูลทะเบียนราชภาร. พฤศจิกายน, 2558.

Krelcie, Robert V and Daryle W. (1970). Morgan. "Determining Sample Size for Research Activities," Educational and Psychological Measurement. 30 (3) : 607-610; autumn.